

ПОШИРЕННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ

Едуард СИРОМОЛОТ

(науковий керівник – к.е.н., доц. Лариса ГОРДІЄНКО)

Розвиток інформаційного суспільства одна із пріоритетних галузей співробітництва визначених Угодою про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом [1], індикатором розвитку якого є забезпечення загальнодоступності інформаційно-комунікаційних технологій та обміну інформацією, найкращою практикою, досвідом на користь приватних осіб і бізнесу.

Інформаційне суспільство є простором взаємодії фізичних та юридичних осіб для задоволення їхніх потреб у інформаційних продуктах і послуг, а також напрямом розвитку територій на основі технологій електронного врядування та економіки знань.

Особливого значення на сучасному етапі набуває дослідження та поширення кращих практик цифрової трансформації у сфері публічного управління розвитком територій, враховуючи трансформаційні зміни, що відбуваються під впливом воєнних дій та необхідністю розроблення проєктів повоєнного відновлення.

Розвитку цифрових технологій були присвячені дослідження вчених О. Амосова, В. Бакуменко, К. Ващенко, Н. Гавкалової, Л. Гордієнко, Н. Гончарук, С. Квітко, В. Куйбіди, М. Лахижо, О. Оболенського, Г. Шумської, Н. Ющенко та інших [2–5]. Разом з тим залишається ще не висвітленим питання дослідження механізмів впровадження кращого досвіду цифрової трансформації у сфері публічного управління розвитком територій з урахуванням євроінтеграційних прагнень України.

Таким чином, метою дослідження є аналіз кращих практик цифрової трансформації, в тому числі у сфері публічного управління розвитком територій.

Одним із прикладів обміну інформацією, практикою, кращим досвідом цифрової трансформації у різноманітних сферах життєдіяльності суспільства є Форум “Цифрова трансформація як каталізатор європейської інтеграції України: інфраструктура, послуги, кібербезпека” [6], організованого Академією електронного управління (eGA) за підтримки Європейського Союзу (березень 2024 року, м. Київ). Під час заходу були підбиті підсумки роботи проєкту EU4DigitalUA. За майже чотири роки роботи в Україні проєкт долучився до розробки 54 послуг для порталу та застосунку Дія. Серед них COVID-сертифікати, які згенерували більше 12 мільйонів разів, отримання витягу про несудимість і подача заяви на шлюб онлайн. Також проєкт взяв участь у створенні Дія.Engine, модернізував 10 реєстрів та працював над визнанням українського електронного підпису в ЄС. Отже вважаємо за доцільне поширювати досвід й кращі практики цифрової трансформації, які були висвітлені на цьому Форумі, не тільки на загальнодержавному рівні, але й в процесі публічного управління розвитком територій.

Серед заходів поширення кращих практик цифрової трансформації можна визначити матеріали Відео-Інтернет-Конференції “Кращі практики у співпраці

науки та бізнесу в кластерних об'єднаннях" [7], організованого Українським Кластерним Альянсом (УКА) 13 – 14 березня 2024 року. В рамках конференції були представлені інструменти співпраці науки та бізнесу. Так, слід відмітити досвід роботи УКА з Хмельницьким національним університетом щодо створення проєкту з переробки текстильних відходів; підготовки кадрів; діджиталізації швейних виробництв: спільно з Хмельницьким ІТ-кластером створення проєкту «Цифровий текстильний Хаб» поданого на фінансуванням з Європейського цифрового інноваційного Хабу у сумі 5,3 млн. євро, який пройшов перший конкурсний відбір.

До кращих практик цифрової трансформації, які можуть бути поширені в процесі публічного управління розвитком територій, вважаємо за доцільне віднести створення п'яти цифрових інноваційних хабів в Україні (DIH). Цікавим є також досвід КПІ ім. Ігоря Сікорського, а саме: участь у проєктах BOWI, Clusters FundRAISE, про мережу українських ІТ партнерів DIH та практика підготовки з ними проєктних заявок, про виклики розвитку партнерства науки та бізнесу, створення інструментів підтримки DIH на рівні держави. Не менш важливим є досвід створення віртуального центру цифрових інновацій NOSC-UA DIH Київського академічного університету за підтримки Національної академії наук України на надання освітніх послуг для бізнесу з підтримки та розвитку цифрових інновацій за підтримки європейських проєктів EOSC-DIH, i4TRUST, TRUST-WORDL, BOOSTalent.

Поширення інформації про досвід цифрової трансформації у сфері науки і освіти здійснюється Міністерством освіти та науки України. Так в [8] визначено: "Цифрова трансформація у сфері освіти і науки – це комплексна робота над побудовою екосистеми цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності, цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору і аналізу даних".

Екосистема цифрових рішень у сфері освіти та науки це створені проєкти цифрової трансформації – SELFIE, Всеукраїнська школа онлайн, Головні новини цифрової трансформації освіти і науки, Єдина Державна Електронна База з питань Освіти Національна електронна науково-інформаційна система (URIS), Онлайн-сервіси, Автоматизований Інформаційний Комплекс Освітнього Менеджменту, Вступ іноземців, Мультипредметний тест, Освітній чат-бот, Цифрові платформи у вищій освіті, Е-документи в Дії [8].

Серед проєктів цифрової трансформації, які стануть корисними для цілей публічного управління розвитком територій можна відмітити Вебплатформу "Наука і Бізнес" [9], яка буде корисною для комунікації та ефективної взаємодії представників бізнесу та наукової спільноти, розвитку інноваційної економіки в Україні, створення привабливого, конкурентоспроможного та якісного бізнес-середовища, орієнтованого на практичне використання наукових досліджень та розробок вчених України.

Таким чином, можна зробити висновок, що на сьогодні накопичений досвід та практики застосування цифрових технологій у різних сферах життєдіяльності, які

доцільно застосовувати у сфері публічного управління розвитком територій та євроінтеграційних процесів України.

Перспективи проведення подальших досліджень полягають у студіюванні цифрової трансформації в умовах розбудови економіки досвіду та впровадженні моделі «Good Governance» для створення механізмів поширення кращого досвіду співробітництва науки і бізнесу, забезпечення інформаційно комунікаційних технологій і формування інформаційного суспільства.

Література:

1. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ugoda-pro-asociaciyu/TITLE_V.pdf
2. Амосов О. Ю. Сучасні рейтингові оцінки розвитку електронного урядування та інформаційного суспільства / О. Ю. Амосов, Л. Ю. Гордієнко, Н. В. Ющенко. // Ефективність державного управління : зб. наук. праць у 2 ч. / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Липенцева. - Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. - Вип. 1 (62). – Ч. 1. - С. 13—27. (Укр. мова). URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24743>
3. Гавкалова Н.Л., Гордієнко Л.Ю. Європейські моделі децентралізації управління: досвід для України. Управління змінами та інновації. 2023(5). С.5-8. <https://doi.org/10.32782/CMI/20232-5-1>
4. Шумська Г. М. Теоретико-методичні аспекти забезпечення дієвого публічного управління для здійснення ефективної державної й регіональної економічної політики в умовах цифрового розвитку України / Г. М. Шумська // Трансформація суспільних відносин в умовах цивілізаційних змін : колективна монографія. – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. – С. 307–329 . URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29187>
5. Гавкалова Н. Л. Оцінювання рівня розвитку електронної демократії в Україні за допомогою кластерного аналізу / Н. Л. Гавкалова, Н. В. Ющенко // Наукові перспективи. – 2022. – Вип. 1 (19). URL <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27325>
6. Форум “Цифрова трансформація як каталізатор європейської інтеграції України: інфраструктура, послуги, кібербезпека”. URL: <https://www.facebook.com/eu4digitalua/posts/pfbid0xebJd8mb463mydTE5ABfj6MoLzSC4gFvzbVeZQyMTqbyihEe5DX1KfFbMQAcVcRSI>
7. Кращі практики у співпраці науки та бізнесу в кластерних об’єднаннях. День 1. Ч. 1. 01.03.2024. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CoKx0cqljx4&t=8179s>
8. Цифрова трансформація освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki>
9. Веб-платформа «Наука і бізнес». URL: <https://s2b.nauka.gov.ua/about>